

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Eginhartvs De Vita Caroli Magni, Animadversionibvs Illvstratvs

Bessel, Friedrich
Reinhard, Johann Friedrich

Helmeftadii, 1667

Animadversiones Ad Cap. XX.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10996

sur navy. Cui incommodo mederi volens, simul & cavens, ne quod per Odilonem & Hiltrudim olim acciderat, revivisceret scandalum, misit VValam & VVarnarium, nec non & Lambertum, sed & Ingobertum qui Aquisgrani venientes talibus ne accidere possent cautela prospicerent.

CAPVT XX.

* N. ac R. ment. nul- lam feci- mu.

* Vulgò: qui sibi va- na pr. re- gni illuse- rant.

ERat ei filius nomine Pipinus, ex concubinâ editus, ^{1.} cuius inter ceteros mentionem * facere distuli, facie quidem pulcher, sed gibbo deformis. † Is cum pater ^{2.} bello contra Hunos suscepto in Bajoariâ hyemaret, ægritudine simulatâ, cum quibusdam è primoribus Fran- corum, * qui eum vanâ promissione regni illexerant, ad- versus patrem conjuravit: quem post fraudem detectam, & damnationem conjuratorum, detonsum in cœnobio Pru- mia religiosæ vitæ, jamque volentem vocare permisit. † Facta est & alia prius contra eum in Germaniâ valida conju- ^{3.} ratio, cujus auctores partim luminibus orbatî, partim membris incolumes, omnes tamen in exilium acti sunt: neq; ullus ex eis interfectus est, nisi tres tantum, qui cum se ne comprehenduntur, strictis gladiis defenderent, aliquos etiam occidissent, quia aliter coërceri non poterant, inter- empti sunt. † Harum tamen conjurationum Fastradæ re- ^{4.} ginæ crudelitas causa & origo existisse creditur. † Et idcir- ^{5.} co in ambabus contra regem conspiratum est, quia uxoris crudelitati consentiens, à suæ naturæ benignitate ac solitâ mansuetudine immaniter exorbitasse videbatur.

ANIMADVERSIONES

AD CAP. XX.

ERat ei filius nomine Pipinus ex concubinâ editus) Hunc ante legale connubi- um ex Himiltruda nobili puellâ genuit, teste Paulo Warnefridi de Episcô- pis Metensis Ecclesia apud Pithœum *Annal. Franc. p. 289.* Unde & filius Carô- li Maior appellatur ab Adelmo *ad ann. 792.* Hic conspirationem *ann. 792.* adversus patrem iniit, cum quibusdam Francis, quod se crudelitatem Fa- stradæ reginæ ferre non posse asseverabant teste Adelmo *l. 6.* sed detecto

pes

per Adulfum Longobardum, quem Fardolfum vocat Lamb. Schaffnab. ann. 792. & Albert. Stadenſis ad eundem annum conſilio, ipſe quidem in monaſterium truſus, focii autem conjuratiſſionis partim gladiis cæſi, partim patibuliſſi ſuſpenſi ſunt, Marian Scotus lib. 111. ann. 793. In Baioaria factam eſſe hanc conjuratiſſionem Annal. Fuld. ad ann. 792. teſtantur. Sic enim rectè hunc locum è MS. correxit Freherus, cum editum eſſet à Pithæo pag. 13. Conjuratio Pipini contra patrem facta à Baioariâ citò detecta & compreſſa eſt. Fruſtra Pipini hujus conſpirationem in dubium vocat Huldericus Mutius lib. IX. confutatus à Cl. Boëclero *Hiſtoria Caroli* pag. 5.

Qui eum vanâ promiſſione regni illexerant] Hanc lectionem veterum codicum ſcriptorum Reuberianorum, ac noſtri, eò confidentius textui inſertendam duxi, quod Conradus Vrſpergens. & Albertus Stadenſis, Deſcriptores ambo Eginharti, totidem apicibus referunt. Nec abludit Sigebertus, Eginharti noſtri præ aliis ſtudioſus, ad ann. 792. his verbis: Pipinus Caroli regis ex Concubinâ filius gibbo deſormis, à quibusdam Francorum Primoribus promiſſione regni illectus, contra patrem coniuravit.

Facta eſt & alla priùs contra eum in Germaniâ valida coniuratio) Septennio ſcilicet antequam Pipinus conſpirationem excitaret. Ita enim Adelmus ad ann. 785. Facta eſt eodem anno trans Rhenum apud Orientales Francos ad verſus regem immodica coniuratio, cuius auctorem Hartradum Comitem fuiſſe conſtabat. Meminere hujus conjuratiſſionis etiam annal. Fuldens. ad eundem annum, & Theganius niſi fallor, de geſtis Ludovici Imperatoris cap. 22. ubi Hardradum vocat Ducem Auſtriæ infideliffimum. Sed ibi legerim Hardratum vel Hartradum: ſic enim appellat iterum Adelmus, in eodem negotio, de conſpiratione Reginbarii, Hartradi ex filiâ nepotis ad verſus Ludovicum Imperatorem ad ann. 817. Aliquot annis exerrat Sigebertus, qui conjuratiſſionem hanc ad ann. 789. refert in hiſ: Conjuratio valida facta eſt ab Auſtraſiis contra Carolum regem, auctore Harderico: quâ detectâ multi aut membri truncantur, aut exiliantur. Verius Poëtaſter Anonymus lib. 11. v. 197. cujus verba adſcribam, ut ſimul macula quæ ſcripto etiam codici Bibliothecæ Juliæ adhæret, deleri queat:

*Interea quidam conjuravere maligni,
Vt dirum facinus ſcelerato corde patrarent,
Vel ferro Regem, vel quâlibet arte necando.
Criminis inceptor Hardradus tunc comes hujus
Extiterat, ſed ut indicio delata fideli
Factio ſava fuit, ſtatim ſedata quievit.*

*Ingens valde foret licet, & nimis acriter ortus,
Auctores ejus privari lumine quosdam,
Exilio reliquos damnari jusserat ipse
Rex summè prudens, cujus clementia nulli
Reddiderat dignam tanto pro crimine pœnam,*

Luminibus orbati) Frequens per ea tempora inter graviora nonnunquam supplicia erat *excacatio*, cujus in omni ferè historiâ exempla reperire licet. Bellifarium strenuum illum ducem, simili pœnæ genere, *oculis*, ex invidia, *privatum* stipem emendicasse novelli produnt Historici, Raphaelis Volaterrani *lib. xxiii. Anthrop. ac Petri Criniti lib. ix. cap. 6.* auctoritate nixi. Nescio, unde tantâ quidlibet fingendi homines isti sibi sumpserint licentiam, cum nullus veterum ejus rei vel verbulô meminerit. Et si quid video, inde tracta est narrationis series, quod conspirationis quondam in Imperatorem particeps sit habitus; sed absolutum eundem clarè tradit Sigebertus *ad ann. 562.* scripturus utique si tale quid tanto viro contigisset. Rationem ejus supplicii hanc fuisse puto, quod homines infideles & impudentissimi, nobilissimò fidelitatis ac verecundiæ organô privarentur.

CAP. XXI.

Coeterum per omne vitæ suæ tempus, ita cum summo omnium amore atque favore, & domi & foris conversatus est, ut nunquam ei vel minima injustæ crudelitatis nota à quoquam fuisset objecta. † 2.

* MS. in
eis suscipi-
endis.

Amabat peregrinos, & * eorum suscipiendorum magnam habebat curam, adeo, ut eorum multitudo non solum palatio, verum etiam regno non immeritò videretur onerosa. † Ipse tamen pro magnitudine animi, hujuscemodi pondere minimè gravabatur, cum etiam ingentia incommoda laude liberalitatis ac bonæ famæ mercede compensaret.

ANIMADVERSIONES

AD CAP. XXI.

A *Mabat peregrinos*) Vitio vertunt hoc peregrinorum studium Carolo multi, & inter ceteros *Vir magnus*, qui Historiam seculi ix & x. nuper complexus est, *in Carolo M. p. 5.* Sed præter Huldericum Mutium *lib. iix.*